

předpis jedná o ručení toho, kdo používá nezdatné osoby k obstarávání svých věcí, za škodu, kterou způsobil v této své činnosti osobě třetí. V souzeném případě však nejde o škodu způsobenou železničním zřízencem třetí osobě, nýbrž o vlastní škodu, způsobenou vlastním zřízencem. A tu platí ustanovení § 1304 obč. zák., podle něhož nese poškozený škodu poměrně se škůdcem, zavinil-li si ji současně i sám, to jest dopustil-li se poškozený sám bezprávného činu neb opomenutí, které jest v příčinné souvislosti se škodou. Musil by tedy dovolatel dokázati, že si správa dráhy sama vlastním zaviněním škodu způsobila. Nestačilo by proto ani, kdyby byl žalovaný namítal nezdatnost železničního zřízence podle § 1315 obč. zák., poněvadž ustanovení to nepředpokládá vědomí zaměstnavatele o nezdatnosti zřízence a tudíž zavinění zaměstnavatele, nýbrž je ručením za výsledek (srov. Materialie k III. dílčí novele k obč. zákonu str. 46), nýbrž byl by musil tvrditi, že se žalující dráha dopustila zavinění ve volbě železničního zřízence tím, že ho použila k obstarávání svých věcí, ač věděla nebo věděti musila, že je nezdatný. To platí i o dráze podle § 19 čís. 2 provozovacího řádu železničního čís. 1 z roku 1852 ř. z., ano zvláštních od občanského zákona odchylných předpisů v tomto směru není. Pokudazuje-li dovolatel na rozhodnutí nejvyššího soudu č. j. Rv I 1312/29-2, uveřejněné pod čís. 9811 sb. n. s., vyvrací sám sebe, poněvadž tam jest vysloven týž právní náhled.

Čís. 12638.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Svépomocný hospodářský spolek (svépomocné společenstvo, konsumní spolek) jest soutěžitelem ve smyslu § 46 zákona v poměru proti soukromým obchodníkům z téhož nebo z podobného oboru hospodářského.

Údajem ve smyslu § 10 zákona jsou skutková tvrzení v letáčích konsumního spolku, jimiž jsou soukromí obchodníci podezírání a obviňování z určitých nemravných a trestných jednání.

I v civilních věcech tam, kde byla s konečnou platností vyřízena otázka hlavní, rozhoduje o podružné otázce uveřejnění rozsudku a rozsahu důvodů vrchní soud jako soud odvolací s konečnou platností.

(Rozh. ze dne 26. května 1933, Rv I 365/32.)

Tři firmy, provozující obchod s kávou, čajem a jiným koloniálním zbožím v T., domáhaly se na žalovaném konsumním spolku v T., jenž provozoval rovněž obchod s koloniálním zbožím, 1. by žalovaný byl uznán povinným zdržeti se tvrzení, že obchodníci mohou existovati jen, když stále zvyšují ceny, nebo podávají méněcenné zboží nebo nesprávně váží, 2. uveřejnění odvolání tohoto tvrzení, 3. dále by žalovanému bylo uloženo, zaplatiti každé ze žalujících firem 100 Kč odškodného a 4. by byl žalovaný uznán povinným uveřejnění rozsudek v časo-

pisech. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby s tím, že rozsudek jest uveřejniti jen ve dvou časopisech (ve výroku uvedených). D ů v o d y: Obsah letáků žalovaného, najmě stať: Jede Hausfrau, die diese Fragen gewissenhaft untersucht, wird zu einem verneinenden Urteil kommen, denn sie wird erkennen, dass Kaufleute, trotzdem ihrer immer mehr werden, nur existieren können, wenn sie die Preise unausgesetzt erhöhen, oder minderwertige Ware führen, oder mit Untergewicht bedienen« prohřešuje se nepochybně proti ustanovení zákona o nekalé soutěži. Podle § 46 tohoto zákona soutěžitelem se rozumí každý podnikatel, který vyrábí nebo prodává zboží téhož nebo podobného druhu nebo vůbec jest podnikově činným ve stejném nebo podobném oboru hospodářském. Není tudíž třeba, by byla v letáku uvedena výslovně jména žalobců, nýbrž stačí, že jde o soutěžitele; že leták byl rozšiřován k vůli soutěži, vyplývá jasně z jeho obsahu. Podle §§ 1 a 15 odst. (1) může každý soutěžitel podati žalobu o zdržení se a odstranění závadného stavu. V souzeném případě jde skutečně o útok společenstevního podnikatele na skupinu soukromých obchodníků, takže se každý jednotlivý spolusoutěžitel může brániti proti takovýmto útokům ve smyslu zákona o nekalé soutěži. Pokud se týče důkazu pravdy, žalovaná strana sama prohlásila, že vůbec netvrdila, že žalobci prodávají méněcenné zboží nebo snad pod váhou. Pravda jest jen, že prodávají zboží draže. Poněvadž však žalovaná strana napadla celou skupinu ze soutěžitelů, měla dokázati, že tito neustále ceny zvyšují, prodávají zboží méněcenné a pod váhou. Takový důkaz žalovaná strana vůbec ani nenabídla. Nemůže tudíž toto tvrzení býti vzato za pravdivé. Jsou zde tudíž dány předpoklady § 1 a § 10 zák. o nek. sout. a bylo uznati ve smyslu žaloby, k čemuž jest ještě podotknouti, že náhrada škody za bezpráví ve výši 100 Kč pro žalobce jest dostačující, že však soud jest názoru, že dostačuje úplně uveřejnění odvolání ve dvou časopisech, rovněž uveřejnění rozsudku jen v týchž časopisech, že však útraty za toto uveřejnění mohou činiti jen 3.250 Kč. O d v o l a c í s o u d vyhověl částečně odvolání žalovaného spolku a změnil napadený rozsudek v ten smysl, že zamítl žalobu, pokud se domáhala veřejného odvolání a zaplacení odškodného po 100 Kč; jinak napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Výtka nesprávného právního posouzení jest opodstatněna v tom směru, že soud první stolice v zažalovaném jednání žalované strany shledal též nekalou soutěž podle § 10 zák. o nek. soutěži. Zlehčování ve smyslu tohoto paragrafu předpokládá rozšiřování zlehčovacích tvrzení a údajů o určitém podniku, dostatečně individualisovaném, čemuž v souzeném případě tak není, neboť tu týká se pozastavené tvrzení celé, blíže neoznačené skupiny privátních kupců v protikladu ke konsumním družstvům, pročež také v § 15 (2) vyraženo jest žalobní právo jen soutěžitelům bezprostředně dotčeným, takže žalobcům chybí tu vůbec aktivní legitimace k žalobě. Avšak přes to odsuzující výrok prvního soudu ve věci samé je potud správný, že jde o nekalou soutěž podle § 1 zákona. Především nemůže býti o tom vážně pochybností, že ve smyslu § 46 cit. zák. obě strany jsou soutěžitelkami,

byť i na různém principu podnikatelském, neboť obě prodávají dále zboží k tomu cíli nakoupené, a je s hlediska cit. zák. bez významu, zda zisk z toho plyne do kapsy jednotlivého podnikatele, či zda jest rozdělován nějakým způsobem mezi členy konsumního družstva. Jest také zajisté zcela jasno, že se rozšiřování letáků, o něž jde, dělo za tím účelem, aby privátním, soukromopodnikatelským obchodníkům odvedení byli zákazníci tím, že by se stali členy konsumního spolku a nakupovali pak jen ve svépomocném družstvu. Jde tu o notorický konkurenční zápas mezi volným obchodnictvem a družstvy, nikoliv o teoretické propagování nějakého principu. Ale i tento zápas musí býti bojován způsobem odpovídajícím dobrým mravům soutěže a za takový nelze pokládati rozšiřování letáků, v nichž se pod záminkou nabádání k hospodářským úvahám nadhazuje ženám nejširších vrstev, že privátní kupci mohou existovati jen proto a jen tehdy, že a když zdražují zboží, prodávají zboží méněcenné a dávají špatnou váhu. Jednání takové jest nekalou soutěží, kterou jsou, pokud se týče mohou býti privátní podnikatelé v hospodářském styku poškozeni a podle § 15 odst. (1) zákona o nekalé soutěži může proto každý soutěžitel příslušné skupiny, a tedy i žalobci žalobou o zdržení domáhati se zákazu takového jednání. Skutková podstata nekalé soutěže podle § 1 zákona o nekalé soutěži je tudíž v žalovaném postupu žalované strany splněna a soud prvě stolice proto právem žalobě v tomto bodu vyhověl. Právem přiznal též ve smyslu § 18 cit. zák. žalované oprávnění uveřejnění odsuzující rozsudek, neboť rozhozením tištěných letáků bylo nekalé tvrzení rozšířeno ve větším množství a je spravedlivé, by se širší veřejnost uveřejněním rozsudku dověděla, že odporuje zákonu a že se potupené skupině dostalo soudní satisfakce. Naproti tomu nemůže odvolací soud souhlasiti se soudem prvě stolice v tom, že žalobci mají též oprávněný nárok na veřejné odvolání a na peněžité odškodné. Veřejné odvolání nemůže jim býti přiznáno již proto, že nejde tu o § 10 zák. o nek. soutěži, odškodné pak proto, že rozšířením všeobecně znějících letáků nebyla speciálně jim ještě žádná konkrétní neb prokazatelná škoda způsobena, a neutrpěli též žádného takového osobního příkoří neb takové osobní újmy, která by vyžadovala také peněžitého zadostiučinění ve smyslu zákona.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání žalovaného spolku.

D ů v o d y:

Bez povšimnutí musí zůstatí úvahy žalované strany, pokud jsou dle vývodů dovolatelových povahy hospodářskopolitické. O tom nemůže býti pochybnosti, že také svépomocná společenstva a konsumní spolky jsou hospodářskými podniky a že jako takové jsou podrobeny předpisům soukromoprávním, ke kterým náležejí také předpisy zákona proti nekalé soutěži, pokud o nich rozhodují řádné soudy, a že tedy také svépomocný podnik hospodářský je soutěžitelem ve smyslu § 46 cit. zák. vůči soukromým obchodníkům z téhož nebo podobného oboru

hospodářského a že jako takový je pak účasten jak ochrany tak i závazků, vyplývajících ze zákona proti nekalé soutěži. Nepochybil tedy odvolací soud, uznal-li žalovaný spolek za soutěžitele žalobců a naopak. Je nerozhodné, že snad žalovaný podnik neusiluje o vlastní zisk; ale ani tento moment zisku není zcela vyloučen, protože jeví se případně v úsporách a výhodách pro členy, ve zmenšené režii při větším odbytu, zkrátka v dobré prosperitě podniku, jehož podkladem je hospodářská činnost. Odvolací soud má za to, že obsah letáku lze podřaditi pod ustanovení § 1 zák. proti nekalé soutěži a vylučuje použití § 10. Žalovaná strana nebrojí tak ani proti tomuto posouzení, jako spíše proti tomu, že odvolací soud uznal žalovanou za soutěžitele žalobců a že těmto neprávem přiznal aktivní legitimaci. Než tu právě padá na váhu, že letáky závadného obsahu byly rozšiřovány v T. a okolí. Podle povahy věci dotýkaly se tedy morálně i hospodářsky zájmů právě obchodníků z této oblasti, k nimž nesporně náležejí také podniky žalující. Bylo by tu již proto dosti podkladu také pro použití § 10 cit. zák., protože je tu okruh dotčených podniků již dosti zřetelně vymezen. Než otázku tu netřeba blíže probírat, protože správné je již posouzení podle § 1 cit. z. Dovolací soud dovodil již v četných rozhodnutích, že údajem ve smyslu § 10 mohou býti také osobní názory a mínění; v souzeném případě jde však, jak správně uvádí procesní soud, o skutková tvrzení, kterými soukromí obchodníci jsou podezírání a obviňováni z určitých nemravných a trestných jednání; podle toho, kde byly letáky rozšiřovány, jsou tím dotčeni také žalobci a právem poskytují jim soudy právní ochranu, ana žalovaná strana ani netvrdí, že by výtky, pokud jde o žalobce, byly pravdivé. Má-li snad jednání žalované strany také ještě jiné pozadí než hospodářské, je zcela nerozhodné.

Pokud jde o uveřejnění rozsudku a jeho náklady, trvá dovolací soud i nadále na tom, že také v civilních věcech tam, kde byla s konečnou platností vyřízena otázka hlavní, rozhoduje o podružné otázce uveřejnění rozsudku a rozsahu důvodů vrchní soud jako soud odvolací s konečnou platností. Poněvadž pak dovolání ve věci hlavní nemělo úspěchu, zůstává nedotčen výrok o uveřejnění rozsudku a dovolání ani tu nemohlo míti úspěchu.

Čís. 12639.

Pokud součástí nájemného ve smyslu § 1118 obč. zák. jsou i čtvrtletní zálohy, jež měl nájemce platiti mimo nájemné na městské dávky, jakož i na jiné povinnosti ze smlouvy nájemní.

(Rozh. ze dne 26. května 1933, Rv I 231/33.)

Žalovaný najal od žalobce byt za čtvrtletní činži 1400 Kč a zavázal se kromě toho platiti městské dávky zvlášť, na kteréžto dávky bude skládati čtvrtletně zálohu 560 Kč. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce na žalovaném zaplacení dlužného nájemného a vyklizení bytu,